

Tako vkupno izgovarjanje je tedej zelo važno; bila bi torej pedagoška krivica, ako bi se zanemarjal. Wiedemann, po katerem sem te misli posnel „der Lehrer der Kleinen“, primerja učitelja prvega razreda, ki ne goji vkupnega izgovarjanja, z vojnim poveljnikom, ki dan za dnevom vadi le posamesne vojake, a nikdar ne vsega vojnega kerdela. L.

Zemljepisje v ljudski šoli.

(Dalje.)

I.

Korske ali labotske planine se razprostirajo kraj labodske doline, kot meja proti Koroškemu.

Najvišja gora korskih planin je gora Špajka, tudi Golovec imenovana 6759' □ visoka. Labodske planine pokrivajo v obeh deželah v Koroški in Štirski okoli 40 □ milj.

Labodske planine imajo planinskih paš in travnikov, lesa, ki je le proti višini pritrličen; gora Špajka je le celó na verhu gola, zato morda Golovec; niže verha raste zelo dišeča cvetica Spajka, ki jo naše kmetice rade kravam dajejo, da dobijo dobrega mleka; v Soboti že krompir in vso jarenino pridelujejo; na vzhodnih nižinah pri Lančah, Labodovcu in Ilniku pa raste tudi šilhar.

II. Dravsko pogorje.

Tako se imenujejo gorovje, na levem bregu Drave. Mejo med labodskim planinam in dravskim pogorjem pa dela cesta, ki pelja od Marbega do Ilnika, proti jugu sega dravsko pogorje tesno do Drave, tako da se od Marbega do Selnice med njim in Pohorjem vije stisnjena Drava, in cesti poleg imate že večidel svojo posteljo prekopano na znožju bregovem. Od Selnice naprej se pogorje od Drave proč kerči, in ima niže sv. Verbana in Počehove pri mariborsko graški veliki cesti svojo vzhodno mejo.

Na severni strani delajo mejo, proti Goriškemu, doline potokov Sekove pri Ilniku, gornje Pesnice pri Arvežu in spodnje Pesnice od pesniškega brega do Leitersberga in mariborsko-graške ceste. Posamesna imena dravskega gorovja so: Radolna, Remšnik, Kozjak.

Dravsko pogorje je na južno stran divje gorovje, ki naglo k Dravi prepada, in je pretergano od ne menj 20 ozkih grab,

ki so obdane s stermimi višinami, na severni strani se prijetnejše in milše znižuje in mu raste na znožju že šilhar, na jugovzhodni strani od Selnice počenski pa raste na znožnju izverstno vino, posebno pa pri Mariboru na tako imenovanem predgorju, kjer muškati najboljše dozreva.

III. Slovenske gorice, radgonske in lutomerske gorice.

Slovenske gorice so prijazni hribi in griči med Dravo in Muro, polni vinogradov, tako da je ljudstvu ime gorica že prešlo v pomen vinograda. Ta kraj bi se lahko imenoval valovna planota, ker so okrogli hribi in griči od kakega brega videni morskim valovom podobni in niso kaj visoko nad bližnje ravne povzdignjeni. Murek, postavimo, je 740', Ptuj 735' visok in navadni bregi so le od 100 do 300' viši; vender se med ptujskim in lipniškem poljem ponašajo, kakor malo gorovje, kar je z imenom gorice res primerno rečeno.

Razločujemo pa gornje gorice ali Goriško, kjer Goričani bivajo, do ceste med Ptujem in Radgono krez sv. Trojice in Radvence, in te delimo v vzhodne na levem bregu Pesnice, in v zahodne na desnem bregu Pesnice. Niže imenovane ceste, kjer se Dolensko začinja, so spodnje gorice, in od teh še izločujemo navadno radgonske gorice med Ščavnico in Muro, in lutomerske gorice med savskim dolom in Medjimurjem.

a) Gornje slovenske gorice na levem bregu Pesnice.

Slovenske gorice nadaljujejo razvodje med Dravo in Muro, to nalogo prevzemši od dravskega pogorja. Gredo pa še tudi od pesniškega brega 1 miljo nazaj proti zahodu do nemških tal, in spremljajo gornjo Pesnico do iztoka v Sekovo, potem Sekovo do iztoka v Sulpo, kjer se znižajo do sulpskega iztoka v Muro. Križev verh $\frac{1}{2}$ SV. od Arveža 2009' □ je najzahodnejši breg slovenskih goric. (Dalje prih.)

Iz zgodovine.

Kako si je Avstrija pridobila posamne kronovine.

Preded cesarske hiše, Rudolf I., je podelil 27. dne decembra l. 1282. svojima sinovoma Albrehtu in Rudolfu izpraznjene fevde nemškega cesarstva, ki jih je obsegala habenberška